

strid med nærhedsprincippet, skal Kommissionen genoverveje forslaget.

For at de nationale parlamenter kan varetage denne kontrolopgave sker der også en udvidelse af EU-institutionernes informationspligt over for medlemslandenes nationale parlamenter. Nye forslag skal sendes direkte til parlamenterne samtidig med, at medlemslandenes regeringer modtager dem.

Medlemslandenes parlamenter kan også forhindre brugen af den såkaldte generelle passerellebestemmelse, hvor beslutningsproceduren i Rådet kan ændres fra enstemmighed til kvalificeret flertal. Gør blot ét nationalt parlament indsigelse, kan beslutningsproceduren ikke ændres. På samme vis kan ét parlament blokere for, at Europa-Parlamentet bliver medlovgiver ved hjælp af passerellebestemmelsen.

1.3 Et Europa med beslutningskraft og demokratisk forankring

Et demokratisk og effektivt EU

- Det er et hovedformål med forfatningstraktaten at sikre effektive og demokratiske EU-institutioner også i det udvidede EU med 25 eller flere medlemmer.
- Forfatningstraktaten beskriver institutionernes funktioner og indbyrdes arbejdsdeling mere præcist og indfører nye poster som fast formand for Det Europæiske Råd og som EU-udenrigsminister.
- Det gøres til hovedreglen, at Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal efter et dobbelt flertal af lande og befolkninger. Det gøres også til hovedreglen, at Europa-Parlamentet er medlovgiver sammen med Rådet.
- Det traktatfæstes, at Rådets lovgivningsarbejde foregår i fuld åbenhed, og at alle EU-institutioner skal arbejde så åbent som muligt.
- Der indføres en ny adgang for et antal unionsborgere til at tage initiativ til, at Kommissionen fremsætter forslag.

Forfatningstraktaten fastholder EU's grundlæggende institutionelle opbygning som den ser ud i dag. Samtidig er det et hovedformål med forfatningstraktaten at sikre effektive og demo-

kratiske EU-institutioner også i det udvidede EU med 25 eller flere medlemmer.

Det sker for det første med en mere klar beskrivelse af institutionernes funktioner og indbyrdes arbejdsdeling.

Det Europæiske Råd gøres udtrykkeligt til en EU-institution, der fastlægger de strategiske og overordnede politiske retningslinier for EU's arbejde. Forfatningstraktaten bestemmer desuden som noget nyt, at den lovgivende magt som hovedregel udøves af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab. Europa-Parlamentet repræsenterer borgerne, mens Rådet repræsenterer medlemslandene. Kom-missionens og EU-Domstolens roller som ansvarlige for henholdsvis den europæiske forvaltning og overholdelse af lov og ret fastholdes også, men forfatningstraktaten præciserer og samler beskrivelsen af deres beføjelser.

For det andet søger forfatningstraktaten at styrke institutionernes beslutningskraft.

Med forfatningstraktaten bliver det således en hovedregel, at Europa-Parlamentet er medlovgiver sammen med Rådet, hvis ikke andet er bestemt i forfatningstraktaten. Det bliver også hovedreglen, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, hvis ikke andet er bestemt. Det nuværende system med forskellige stemmевægte til medlemmerne af Rådet erstattes i 2009 af et såkaldt dobbelt flertal, der bygger på det enkle og forståelige princip om, at hvert land har én stemme og hver borger én stemme. Det Europæiske Råd træffer dog fortsat afgørelse ved konsensus, med mindre andet er bestemt i forfatningstraktaten.

Forfatningstraktaten giver også mulighed for på længere sigt at styrke beslutningskraften på områder, hvor traktaten fastholder enstemmighed i Rådet eller en særlig lovgivningsprocedure. Det kræver dog enstemmighed mellem medlemslandene. I Danmark vil det i alle tilfælde kun ske med Folketingets tilslutning. Forfatningstraktaten fastholder og udbygger desuden muligheden for, at mindst en tredjedel af medlemslandene kan indgå i et forstærket samarbejde.

For at styrke koordinationen og dynamikken i et EU med mange medlemmer oprettes for det tredje nye poster som fast formand for Det Europæiske Råd og som EU-udenrigsminister med ansvar for gennemførelsen af både Kommissionens eksterne anliggender og Rådets fælles